งอนหรือเปล่า? Are You Mad? โปรแกรมอรรถประโยชน์เพื่อใช้ในการเอาตัวรอด

ปฏิภาณ ฝอยทอง

วิชา 968-356 NLP ระดับการศึกษาปริญญาตรี สาขาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาลัยการคอมพิวเตอร์ วิทยาเขตภูเก็ต ติดต่อผู้เขียน: ปฏิภาณ ฝอยทอง Facebook: ปฏิภาณ ฝอยทอง Email: s6630611006@phuket.psu.ac.th

บทคัดย่อ

โปรแกรม "งอนหรือเปล่า?" (Are You Mad?) เป็นระบบที่ใช้เทคโนโลยีประมวลผลภาษาธรรมชาติ (NLP) เพื่อตรวจจับว่าข้อความ ของคู่สนทนาเป็นการงอนหรือประชดประชันหรือไม่ โดยอาศัยการเรียนรู้จากชุดข้อมูลตัวอย่างและแบบจำลองปัญญาประดิษฐ์ ระบบสามารถวิเคราะห์โทนเสียงจากข้อความ ตรวจจับรูปแบบการใช้คำ และระบุแนวโน้มของอารมณ์ในบทสนทนาได้ ช่วยให้ สามารถเข้าใจบริบททางอารมณ์ของคู่สนทนาได้แม่นยำมากขึ้น เหมาะสำหรับการใช้งานในแอปพลิเคชันแชท การวิจัยพฤติกรรมทาง สังคม และการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ด้านอารมณ์

คำสำคัญ: NLP, การประมวลผลภาษาธรรมชาติ, การตรวจจับอารมณ์, การประชดประชัน, การงอน, การวิเคราะห์ข้อความ, ปัญญาประดิษฐ์

การรับ Input ในโปรแกรม

โปรแกรม "งอนหรือเปล่า?" (Are You Mad?) จะรับ ข้อความจากคู่สนทนา เพื่อนำมาวิเคราะห์ว่าข้อความนั้นเป็น การงอน หรือ การประชดประชัน หรือไม่ รูปแบบ Input

- 1. **ข้อความเดี่ยว (Single Sentence Input)** ผู้ใช้ป้อน ข้อความที่ต้องการให้ระบบวิเคราะห์ เช่น
 - "อ๋อออ ไม่เป็นไร เรามันไม่สำคัญอยู่แล้วนี่เนอะ"
 - "เธอไปเที่ยวกับเพื่อนสนุกมากเลยสินะ ลืมเราไปเลย"
- 2. **ชุดข้อความจากการสนทนา (Conversation Input)** รับบทสนทนา 2 ฝ่าย เพื่อให้ AI วิเคราะห์จากบริบท เช่น
 - o ฝ่าย A: "วันนี้ไปดูหนังกันไหม?"
 - ฝ่าย B: "ไม่เป็นไรหรอก เธอคงอยากไปกับคนอื่น มากกว่านี่" (ประชด)

วิธีการรับ Input พิมพ์ข้อความลงในระบบ (ภาพที่ 1) (เช่น ผ่าน Web App, Mobile App หรือ Command Line) ดึง ข้อความจาก API แชทบอท (เช่น LINE, Messenger) ใช้ไฟล์ ข้อความ (.txt, .csv) เพื่อวิเคราะห์ข้อความจำนวนมาก และ ระบบจะนำ Input ไปผ่านกระบวนการ ทำความสะอาดข้อมูล (Preprocessing) ก่อนประมวลผลด้วยโมเดล NLP เพื่อให้ได้ ผลลัพธ์ที่แม่นยำขึ้น

1. ตัดคำ (Tokenization)

- o ใช้เครื่องมือเช่น PyThaiNLP เพื่อแยกคำ
- ๑ ตัวอย่าง: "เธอคงอยากไปกับคนอื่นมากกว่านี่" → ["เธอ",
 "คง", "อยาก", "ไป", "กับ", "คนอื่น", "มากกว่า", "นี่"]
- 2. ลบคำที่ไม่จำเป็น (Stopword Removal)
 - เช่น คำว่า "ก็", "นะ", "ครับ", "ค่ะ" ที่ไม่มีผลต่อความ
 หมายของประโยค

้วันนี้ไปกินข้าวกับเราทำไมดูรีบๆ จัง

ก็ไม่ได้รับนะ แค่มีงานต้องทำต่อนิดหน่อย

อ๋อออ งานสำคัญกว่าเราไง เข้าใจละ

ไม่ใช่อย่างนั้นนะ แค่ต้องเคลียร์ให้เสร็จเฉยๆ

ไม่เป็นไรๆ งานเธอสำคัญที่สุดอยู่แล้วนี่เนอะ เรามันแค่ตัวประกอบ

้เฮ้ย อย่าคิดแบบนั้นสี เราก็แค่งานเยอะไปหน่อยเอง

ภาพที่ 1 แสดงตัวอย่างบทสนทนาระหว่างบุคคลสองคน ใน กรณีที่ฝ่ายหนึ่งมีอารมณ์ งอน หรือ ประชดประชัน โดยใช้คำ พูดที่แฝงความน้อยใจและเสียดสี ระบบ NLP จะนำข้อความ เหล่านี้มาวิเคราะห์เพื่อระบุว่าผู้พูดกำลังมีอารมณ์แบบใด

1. แปลงคำให้เป็นรูปแบบมาตรฐาน (Text Normalization)

- ปรับคำที่ใช้ภาษาพูดให้เป็นรูปแบบมาตรฐาน เช่น
 - i. "ไปล่ะค่ะ" → "ไปแล้วค่ะ"
 - ii. "ม่ายยยย" → "ไม่"
 - iii. "5555" → "[หัวเราะ]"

2. ลบอักขระพิเศษและอีโมจิ (Special Character & Emoji Removal)

เช่น "\$", "\$", "=" ที่อาจมีผลต่อความหมายแต่
 ไม่ได้ใช้ในการฝึกโมเดล

3. วิเคราะห์บริบทของประโยค (Contextual Analysis)

- ตรวจจับคำที่มักใช้ในการประชด เช่น "อ๋อออ", "เหรอ ออ", "สุดยอดไปเลย"
- วิเคราะห์การใช้เครื่องหมายวรรคตอน เช่น
 - i. "อ๋ออออ" (ประชด)
 - ii. "อ๋อ" (ปกติ)

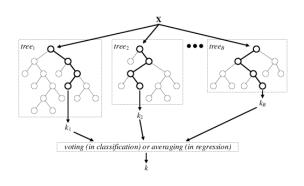
หลังจากทำ Preprocessing ข้อมูลที่ได้จะถูกนำไปใช้กับโมเดล NLP เพื่อวิเคราะห์ว่าประโยคนั้น เป็นการงอนหรือประชด ประชันหรือไม่

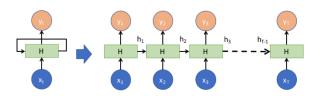
การวิเคราะห์ด้วยโมเดล (Text Classification)

กระบวนการวิเคราะห์ว่าข้อความนั้นเป็น การงอน, การ ประชดประชัน, หรือ ข้อความปกติ จะใช้ เทคนิค NLP และ Machine Learning โดยมีขั้นตอนดังนี้:

1. การแปลงข้อความเป็นเวกเตอร์ (Text Vectorization)

- โมเดล NLP ไม่สามารถเข้าใจข้อความดิบได้โดยตรง จำเป็นต้องแปลงข้อความให้อยู่ในรูปของตัวเลขก่อน โดยใช้วิธีต่างๆ เช่น:
 - i. TF-IDF (Term Frequency Inverse
 Document Frequency): นับความสำคัญของ
 คำ
 - ii. Word Embeddings (เช่น Word2Vec,FastText, BERT): แปลงคำให้เป็นเวกเตอร์ที่มีความหมาย
- 2. **การเลือกโมเดลวิเคราะห์ข้อความ** สามารถใช้โมเดลได้ หลายแบบตามความซับซ้อนที่ต้องการ
 - โมเดลพื้นฐาน (Traditional ML Models) โมเดล เหล่านี้ประมวลผลได้เร็วและไม่ต้องใช้พลังประมวลผล สูง เช่น:
 - i. Naïve Bayes (NB) เหมาะกับปัญหาการจำแนกข้อความ
 - ii. Support Vector Machine (SVM) ทำงานได้ดี ในข้อมูลที่มีขนาดเล็ก
 - โมเดลเชิงลึก (Deep Learning) โมเดลที่สามารถจับ
 บริบทของภาษาได้ดีขึ้น เช่น:
 - i. LSTM (Long Short-Term Memory) จดจำบริบทของคำในลำดับข้อความ
 - ii. BERT (เช่น wangchanBERTa) โมเดลที่เข้าใจ บริบทของภาษาไทย

ภาพที่ 2 ใช้ Machine Learning เช่น SVM, Random Forest หรือ Deep Learning เช่น LSTM, Transformers ถ้าใช้โมเดลภาษาไทย อาจลอง wangchanBERTa หรือ pythainlp

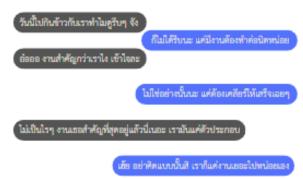
- 1. **การวิเคราะห์บริบทเพิ่มเติม**นอกจากวิเคราะห์ตัวข้อความ โมเดลอาจใช้ คุณสมบัติพิเศษ (Features Engineering) เช่น:
 - การใช้ เครื่องหมายวรรคตอน มากเกินไป ("อ๋อออ
 ออ!!!") → มีแนวโน้มประชด
 - ความยาวของข้อความ ("อ๋อออออ ไม่เป็นไรเลยจ้า
 าาา" ยาวผิดปกติ) → อาจเป็นประชด
 - การใช้คำที่บ่งบอกอารมณ์ ("สุดยอดไปเลย", "ดีใจมาก
 เลยนะ", "เหรอออ") → อาจเป็นประชด
- 2. **การคำนวณค่าความมั่นใจของโมเดล** โมเดลจะให้ค่า ความน่าจะเป็นว่า ข้อความนั้นเป็นอารมณ์แบบไหน เช่น:

ข้อความ	งอน %	ประชด %	น้อยใจ %	ปกติ %
"อ๋อออ ไม่เป็นไร เรามันไม่สำคัญอยู่แล้ว"	5%	60%	35%	0%
"โอเคๆ ไม่ต้องมาก็ได้"	50%	30%	15%	5%
"เห็นเพื่อนไปกับคนอื่น ไม่ชวนเลยนะ"	40%	20%	35%	5%

การแสดงผลลัพธ์ Output

- ผลลัพธ์การวิเคราะห์ (Predicted Label): ระบบจะบอกว่ามี
 แนวโน้มเป็น "ประชดประชัน", "งอน","น้อยใจ", หรือ "ปกติ"
- ค่าความมั่นใจ (Confidence Score): แสดงเปอร์เซ็นต์ความ มั่นใจของโมเดล เช่น 75%
- แสดงผลด้วยสีหรือสัญลักษณ์: ถ้าข้อความมีแนวโน้มเป็น ประชด
 ประชัน หรือ งอน อาจใช้สีแดงหรือไอคอนเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น

ข้อความนี้มีแนวโน้มเป็น งอน 99.99% ข้อเสนอแนะนำให้ไปรีบง้อ

ภาพที่ 3 แสดงตัวอย่างผลลัพธ์ของโปรแกรมวิเคราะห์อารมณ์ จากข้อความสนทนา โดยระบบทำการตรวจจับว่า ข้อความที่ ป้อนเข้ามามีแนวโน้มเป็นการงอนหรือประชดประชันหรือไม่

จากตัวอย่าง โมเดลจะเลือก "ประชดประชัน" เป็นคำตอบที่ดีที่สุด

METHOD

ใช้ Machine Learning เช่น SVM, Random Forest หรือ Deep Learning เช่น LSTM, Transformers ถ้าใช้โมเดลภาษา ไทย อาจลอง wangchanBERTa หรือ pythainlp

OUTPUT

ภาพที่ 4 ตัวอย่างการทำงานคร่าวๆ รับ input จาก User โดยเป็นประโยคหนึ่งประโยคหรือเป็นชุดข้อความจากนั้นส่งไปให้
Machine Learning หรือ Deep Learning วิเคราะห์โดยแสดงผล output ออกมาเป็นคำพูดหรือข้อความในเชิงความหมาย
ว่ามีแนวโข้มของโอกาสของสิ่งที่จะเกิดและอาจจะเพิ่มคำแนะนำ

Information Extraction (IE)

โครงงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ว่าข้อความเป็น "การงอน" หรือ "การประชดประชัน" ได้ดังนี้:

- Named Entity Recognition (NER) ตรวจจับข้อมูลที่
 เกี่ยวข้องในบทสนทนา เช่น:
 - a. **ชื่อบุคคล**: "A", "B"
 - b. **เวลา**: "เมื่อวานนี้", "วันนี้"
 - c. **สถานที่**: "ที่ร้านกาแฟ"
 - d. ตัวอย่าง: ข้อความ: "อ๋ออ ไม่เป็นไรหรอก เรามันไม่
 สำคัญอยู่แล้ว" ผลลัพธ์:
 - i. ประเภทของข้อความ: "ประชดประชัน"
 - ii. อารมณ์: "เชิงลาเ"

- Relation Extraction ตรวจจับความสัมพันธ์ในข้อความ
 - a. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
 - b. ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์
 - c. ตัวอย่าง: ข้อความ: "ถ้าเธอไม่อยากไปก็ไม่ต้องไป!"ผลลัพธ์:
 - i. ความสัมพันธ์: บุคคล A → บุคคล B
 - ii. ประเภทข้อความ: "งอน"
- Sentiment Analysis วิเคราะห์อารมณ์ของข้อความว่า เป็น **เชิงบวก, เชิงลบ** หรือ **ประชด** โดยใช้โมเดล NLP เช่น ThaiGPT, wangchanBERTa
 - a. ตัวอย่าง: **ข้อความ:** "ดีจังเลยที่เธอลืมเราได้" ผลลัพธ์:
 - i. ประเภทข้อความ: "ประชดประชัน"
 - ii. อารมณ์: "เชิงลบ"

Language Resources

ในการพัฒนาโปรแกรมวิเคราะห์ข้อความเพื่อระบุว่า ข้อความเป็นการงอนหรือประชดประชันหรือไม่ จำเป็นต้องใช้ แหล่งข้อมูลทางภาษาที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยในกระบวนการ ประมวลผลภาษาธรรมชาติ (NLP) ดังนี้

Keywords (คำสำคัญที่เกี่ยวข้อง)

- Natural Language Processing (NLP) การ
 ประมวลผลภาษาธรรมชาติ
- การประมวลผลภาษาธรรมชาติ การใช้
 คอมพิวเตอร์วิเคราะห์และเข้าใจภาษา
- Sentiment Analysis วิเคราะห์อารมณ์ข้อความ
- o Emotion Detection ตรวจจับอารมณ์ของผู้พูด
- o Sarcasm Detection ตรวจจับการประชดประชัน
- o Irony Detection การตรวจจับการเสียดสี
- การประชดประชัน คำพูดที่มีความหมายตรงข้าม
 กับสิ่งที่ผู้พูดต้องการสื่อ
- การงอน สถานการณ์ที่ผู้พูดแสดงความไม่พอใจผ่าน
 ข้อความ
- น้อยใจ ความรู้สึกเสียใจที่ไม่ได้รับความสนใจหรือ ถูกมองข้าม
- การวิเคราะห์ข้อความ การใช้ AI วิเคราะห์ประเภท
 และอารมณ์ของข้อความ
- Text Classification การจำแนกประเภทของ
 ข้อความ
- Named Entity Recognition (NER) การระบุ
 หน่วยข้อมูลเฉพาะ

1. Corpora & Datasets (คลังข้อมูลภาษาไทย)

- o BEST 2010 (NECTEC)
 - i. เป็นชุดข้อมูลที่รวบรวมข้อความจาก **ข่าว, บทความ, บล็อก, และวรรณกรรม**
 - ii. ใช้สำหรับ การตัดคำและการจำแนกประเภท ข้อความ
- Thai Social Media Texts Dataset
 - รวบรวมข้อความจากโซเชียลมีเดีย เช่น
 Facebook, Twitter
 - ii. เหมาะสำหรับการ **ฝึกโมเดลให้เข้าใจภาษาพูด,** สแลง, และการประชดประชัน
- Wisesight Sentiment Corpus
 - i. ชุดข้อมูลความคิดเห็นจากโซเชียลมีเดีย ที่มีการ ติดป้ายกำกับว่า **บวก, ลบ, กลาง**
 - ii. ใช้ช่วยโมเดลในการวิเคราะห์ อารมณ์ของข้อความ

2. Tools (เครื่องมือที่ใช้ในโครงงาน)

- PyThaiNLP ไลบรารี NLP สำหรับภาษาไทย รองรับ Tokenization, POS Tagging, Sentiment Analysis
- Hugging Face Transformers ใช้โมเดลปัญญา ประดิษฐ์เชิงลึกรองรับโมเดลเช่น
 wangchanBERTa, mT5, ThaiGPT
- SpaCy เครื่องมือ NLP สำหรับการวิเคราะห์
 ข้อความ (ภาพที่ 6)
- o Scikit-learn ไลบรารีสำหรับ Machine Learning
- TensorFlow & PyTorch Framework สำหรับ
 Deep Learning
- o LangChain สำหรับสร้างแอปพลิเคชันที่ใช้ LLM

ภาพที่ 5 ภาพแสดงแหล่งชุมชนออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับ NLP ซึ่งเป็นศูนย์กลางสำหรับนักพัฒนาและนักวิจัย

- 1. Communities (ชุมชนที่เกี่ยวข้อง)
 - PyThaiNLP Community (Facebook Group & Discord) กลุ่มนักพัฒนาที่ใช้ NLP ภาษาไทย
 - Hugging Face Community แหล่งรวมโมเดล AI และนักพัฒนา NLP
 - Thai AI & Data Science Community
 (Facebook Group)กลุ่มสนทนาเกี่ยวกับ AI ในไทย
 - o Reddit NLP ชุมชนวิจัยและพัฒนา NLP ระดับสากล
- 2. Conferences (งานประชุมที่เกี่ยวข้อง)
 - ACL (Association for Computational Linguistics) งานประชุมใหญ่ด้าน NLP และ Computational Linguistics
 - o EMNLP (Empirical Methods in NLP) งาน ประชุมเกี่ยวกับการเรียนรู้เชิงลึกใน NLP
 - ICLR (International Conference on Learning Representations) งานประชุมเกี่ยวกับ Deep Learning และ NLP
 - NAACL (North American Chapter of ACL)
 งานประชุมย่อยของ ACL ที่เน้นการประยุกต์ใช้ NLP

- 1. Journal Publications (วารสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง)
 - Computational Linguistics (MIT Press)
 วารสารชั้นนำในด้านภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์
 - Journal of Artificial Intelligence Research
 (JAIR) วารสารวิจัยปัญญาประดิษฐ์ที่เกี่ยวกับ NLP
 - Transactions of the Association for
 Computational Linguistics (TACL) วารสาร
 เกี่ยวกับ NLP และ Machine Learning
 - IEEE Transactions on Affective Computing
 วารสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์อารมณ์ใน NLP

ภาพที่ 6 ภาพแสดงเครื่องมือที่ใช้ในโครงการด้าน Natural Language Processing (NLP) และ Machine Learning (ML) ซึ่งช่วยในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อความ ได้แก่ PyThaiNLP (ไลบรารี NLP สำหรับภาษาไทย), Hugging Face Transformers, SpaCy, Scikit-learn (ไลบรารี สำหรับ Machine Learning), TensorFlow & PyTorch (Framework สำหรับ Deep Learning), และ LangChain

Document Classification

การจำแนกเอกสาร (Document Classification) เป็นกระบวนการที่ใช้ Machine Learning (ML) และ Natural Language Processing (NLP) ในการแยกประเภทของเอกสาร หรือข้อความตามหมวดหมู่ที่กำหนด ในโครงงานซึ่งเกี่ยวข้องกับ การตรวจจับ "การงอน" และ "การประชดประชัน" เราสามารถใช้ การจำแนกเอกสารในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- การจำแนกประเภทข้อความตามอารมณ์ (Emotionbased Classification)ใช้สำหรับระบุอารมณ์ของ ข้อความ เช่น หมวดหมู่:
 - งอน (Annoyed/Sulking) → "ไม่ต้องมายุ่งเลย!"
 - งน้อยใจ (Hurt/Feeling Ignored) → "เห็นเพื่อน
 ไปกับคนอื่น ไม่ชวนเลยนะ"
 - ประชดประชัน (Sarcasm/Irony) → "เก่งจังเลย นะ ทำอะไรเองหมดเลยอะ"
 - เป็นกลาง (Neutral) → "วันนี้อากาศดีนะ"
 - เชิงบวก (Positive) → "ขอบคุณมากนะ ช่วยได้ เยอะเลย"
- 2. การจำแนกประเภทข้อความประชดประชัน (Sarcasm Detection Classification) ใช้แยกข้อความที่มี การ ประชดประชัน ออกจากข้อความทั่วไป หมวดหมู่:
 - ประชดประชัน (Sarcastic/Ironic) → "ว้าว! ช่วย
 เยอะเลยนะ นั่งดูเฉยๆ"
 - ไม่ประชดประชัน (Non-Sarcastic) → "ขอบคุณที่ ช่วยกันนะ!"

- การจำแนกประเภทข้อความในแชทสนทนา
 (Conversational Classification) ใช้จำแนกบท
 สนทนาในแชทตามพฤติกรรม เช่น
 หมวดหมู่:
 - แสดงความน้อยใจ (Feeling Hurt) → "ไม่เห็น ถามไถ่กันเลย"
 - แสดงความงอน (Sulking) → "ตามสบายเลย ไม่
 ต้องสนใจกันก็ได้!"
 - แสดงความประชดประชัน (Sarcastic) → "ดีจัง
 เลยนะ อยู่คนเดียวสบายใจมาก"
 - แสดงความขอบคุณ (Gratitude) → "ขอบคุณนะ ช่วยได้เยอะเลย"
- 2. การจำแนกเอกสารรีวิวหรือคอมเมนต์ (Review Classification) ใช้แยก ความคิดเห็นจากโซเชียลมีเดีย, คอมเมนต์ หรือรีวิว ออกเป็นประเภทต่าง ๆ หมวดหม่:
 - ประชดประชัน (Sarcastic Review) → "อาหาร
 อร่อยมาก (ประชด) ได้รอ 2 ชั่วโมงเต็มๆ"
 - ไม่ประชดประชัน (Genuine Review) → "อาหาร
 อร่อย พนักงานบริการดี"
- 3. การจำแนกประเภทข้อความตามเจตนา (Intent Classification)ใช้วิเคราะห์ว่าผู้พูดมีเจตนาอะไรในการ พูดข้อความ

หมวดหมู่:

- ๑ ต้องการให้ฝ่ายตรงข้ามขอโทษ (Want Apology)
 → "เราผิดเองแหละ ขอโทษด้วยนะ"
- ๑ ต้องการยุติการสนทนา (Ending Conversation)
 → "ตามใจเธอเลย!"

แหล่งอ้างอิง (References)

- NECTEC (2010). BEST 2010: The Benchmark for Enhancing the Standard of Thai language processing. Retrieved from https://www.nectec.or.th/corpus/
- Wisesight (2020). Wisesight Sentiment Corpus:
 Thai Social Media Sentiment Analysis Dataset.

 Retrieved from
 https://github.com/PyThaiNLP/wisesight-sentiment
- PyThaiNLP (2023). Thai NLP tools for
 Tokenization, POS tagging, and Named Entity
 Recognition. Retrieved from
 https://github.com/PyThaiNLP/pythainlp
- Hugging Face (2022). wangchanBERTa:
 Pretrained BERT model for Thai language.
 Retrieved from
 https://huggingface.co/airesearch/wangchanberta-base-att-spm
- Scikit-learn Developers (2023). Machine
 Learning in Python. Retrieved from https://scikit-learn.org/stable/
- Vaswani, A., et al. (2017). Attention Is All You
 Need. Advances in Neural Information Processing
 Systems (NeurIPS), 30. Retrieved from
 https://arxiv.org/abs/1706.03762

- Hugging Face (2023). Transformers: State-of-theart Natural Language Processing. Retrieved from https://huggingface.co/docs/transformers/index
- TensorFlow Developers (2023). TensorFlow: An
 Open Source Machine Learning Framework for
 Everyone. Retrieved from
 https://www.tensorflow.org/
- PyTorch Developers (2023). PyTorch: Tensors and Dynamic Neural Networks in Python with Strong GPU Acceleration. Retrieved from https://pytorch.org/
- Hochreiter, S., & Schmidhuber, J. (1997). Long
 Short-Term Memory. Neural Computation, 9(8),
 1735–1780. Retrieved from
 https://www.bioinf.jku.at/publications/older/2604
 .pdf